

Stürber Lajos

A Komáromi Magyar Gimnázium a zenére és zenével nevelés tükrében (IX. rész) (1990-2000)

„A tenni akarás életet, erőt ad, jelent és jövőt formál.”
(Gáspár Tibor)

Tenni akarók lennének, de a nevelési rendszer továbbra sem változik: a zenére és zenével nevelés lehetőségei továbbra sem bővülnek.

Az 1990/91-es tanévben zenei nevelés megint nincs a tantárgyak között. A közvetett zenével nevelésre a következő utalásokat találtam: „Csodálatos élményben volt része tanárnak, diáknak egyaránt (...), amikor az erdélyi Baróti Szabó Dávid Középiskola diákjai énekkarát, tanárait köszönthették a Baróti Szabó Dávid Napok keretén belül.” (Keszegh István igazgató). A diákság rendszeresen látogatja a Jókai Színház előadásait, köztük a zenés darabokat is.

Az 1991-92-es tanév. Az iskola ún. kulturális életéről *A hagyományokat továbbbápolva* címmel Kustyán Ilona tanárnő számol be; nagy tisztelettel és elismeréssel méltatja Gáspár Tibor tanár úr e téren kifejtett munkáját. Beszámol a különféle irodalmi versenyeken idehaza és Magyarországon is elért sikerekről. Például: „Az idén össze tartalmas verseny indult útjára, amelynek célja volt, hogy középiskolásokhoz közelebb vigye Bartók Béla emberi-művészi örökségét, művészetét. (...) A Lakatos Krisztina, Cserepes Andrea és Király Klaudia (3.E) alkotta csapatunk a komáromi országos döntőben az első helyet érte el. A három diákot a Magyarok Világszövetsége látta vendégül Budapesten, akik többek közt színházi és operaelőadásokon, múzeumlátogatáson, városnézésen vettek részt. A másik csapat tagjai: Schmelhaus Erika (2.D), Kemenczky Krisztina (2.E) és Horváth Xénia ugyancsak kitűnően szerepeltek.” Más. A tanulók a Jókai Színház előadásában többek között megtekintették a *Fekete Péter* című operettet, és a *Padlás* című musicalt. Természetesen továbbra is készítenek szalagavatói műsorokat, de nincs utalás arra, hogy azoknak része volt-e a zene. Szintúgy rendszeresek a diákbálok is.

Az 1992-93-as tanév Évkönyvében írta Héder Ágnes tanárnő: „Iskolánk az elmúlt tanévben érdekes színfolttal gazdagodott. Szeptemberben megnyílt a nyolcosztályos gimnázium első évfolyama.” A primóban bevezetik mind a képzőművészeti, mind pedig a zenei nevelést. A zenei nevelés tantárgy tanítását Zsákovics László, a művészeti alapiskola tanára vállalta. További zenei események: októberben az iskola diákjai és tanárai meghallgatták a Debreceni Kórus koncertjét a református templomban. Decemberben a szalagavatói ünnepélyt a negyedikesek vidám műsora, valamint a hagyományos palotás követte. Februárban a Ghymes együttes mutatta be műsorát az iskolának. A tanulóifjúság ünnepi műsorral emlékezett meg az 1848-as márciusi forradalomról. Május: a harmadikosok Pozsonyban megtekintették a *Mária evangéliuma* c. rockoperát a Nová scéna előadásában.

Az 1993-94-es tanévben már két osztályban – primo és secundo – van zenei nevelés. Mindkét osztályban

Stubendek István, a művészeti alapiskola pedagógusa, a helyi Concordia vegyeskar karnagya vállalta a zeneoktatást. Szeptember: a tanulók zenés irodalmi összeállítást tekintettek meg az aulában. Októberben GIMISZ néven irodalmi színpad alakult. Ebben a hónapban két zenés műsor is volt: az aulában műsort adott az Igric népi együttes és *Csillagszóró* címmel mutatta be műsorát Bodonyi András. Novemberben hagyományos diáknapot tartottak: a diákság egész nap versenyzett, szórakozott, este pedig színvonalasan diszkózott. December: a kisgimnazisták ünnepélyes karácsonyi műsorral ajándékozták meg a nagyokat. A szalagavatón a negyedikesek igényes és színvonalas műsort készítettek, a *Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról* c. musicalt mutatták be. Mind a musicalnek, mind pedig az utána következő palotásnak hatalmas sikere volt. Visszatérve a tanév nagy kulturális eseményéhez, a Déri-Pós-Presser-Adamis: *Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról* c. musical bemutatójához; Kiss Péntek József, a gimnázium egykori diákja, a GIMISZ megalapítója, vezetője, a darab rendezője az Évkönyvben többek közt így ír: „A hatalmas sikerre való tekintettel tizenhat alkalommal játszották még az előadást, majd pedig a XXXI. Jókai Napokon is bemutatták. (...) A tizenhat előadást körülbelül nyolc és fél ezer néző tekintette meg. (...) Az előadásnak 62 szereplője van. A dalokat előbb szalagra rögzített zene kísérte (Hanzser Árpád m.v. munkája), majd pedig élő zenekar. A főbb szerepekben Holocsy Katalin (Eszter) és Stugel Tibor (József) nyújtottak kitűnő alakítást. Lucza Lídia, Kiss Gábor, Csengel Mónika és Szolga Éva szintén kiváló előadónak bizonyultak, akik játékok mellett nagyon jól énekeltek is. A látványos koreográfiát szintén diákunk, Horváth Xénia készítette és tanította be. Gerencséri Csilla, Budinszky Hajnalka, Csehly József, Bölcskei Imre, Geönczöl Attila, Slančík Mónika és a táncosok fegyelmezett, odaadó játéka ritkán látott sikert eredményezett.” Rendszeresek voltak továbbra is a színházlátogatások.

Az 1993/94-es tanév krónikájában Kustyán Görgyné tanárnő írja: „A dél-komáromi Jókai Mór Gimnázium két-évenként Jókai Emléknapot szervez, melynek keretében (...) zenei versenyben Andrassy Zsuzsa és Veszelei Viktória (3.D) (...) volt eredményes.” Más. „Hogy mennyire sokszínű és változatos fiataljaink tudása, igazolja ezt a május végén Ipolyzágon megrendezett II. Bartók Béla zenei találkozó születtét eredmény is. A harmadikosokból álló csapatunk (Andrassy Zsuzsa, Veszelei Viktória, Máthisz Krisztián) (...) az 1. helyen végzett.”

Az 1994-95-ös tanévben már három osztályban van zenei nevelés; a zenetanár Czókoly Éva, a helyi művészeti alapiskola zongoratanára. Az iskola diákjai a Jókai Színház művészeinek előadásában megtekintették a *Mária evangéliuma* c. rockoperát, részt vettek két nevelési hangversenyen, valamint a matematika és zene témájú előadáson. A 2. évfolyamban volt a „tánciskola”, amelynek záróakkordja a „koszorúcska”. A tanév legjelentősebb zenei eseménye a szalagavatói műsor volt. A GIMISZ Kiss Péntek József rendezésében Jim Jacobs és Warren Caesy: *Pomádé (Grease)* című musicaljét mutatta be. Kiss Péntek József írta: „... a főbb szerepekben olyan végzős diákok léptek fel, akiknek énekhangja és tehetsége lehetővé tette, hogy (...) igen nívós zenés produkciót mutassunk be. ...Svrcsek Anita, Sebők András, Záležák Sarolta, Tóth Ádám, Risnyovszky Katalin, Cséplő Eszter, Dráfi Anikó, Berek Márió, Pethő Attila, Keszán Ákos, Pfeiferlik Lajos, Pál Melinda, Szlávik Györgyi kitétek magukért. Közülük négyen a színészi pályára készülnek.” A

darabnak összesen – a tánckarral és technikai személyzettel együtt – 74 szereplője volt. A rendező munkáját: Hanzsér Árpád m.v. (zenei munkálatok, hangfelvétel), Horváth Xénia m.v. (koreográfia), Bölcseki Zoltán m.v. (kosztüm, díszlet) segítették. A mű Pozsonyban és Budapesten egyaránt bemutatásra került, meghívást kapott a diákszigetre is.

Az 1995-96-os tanév krónikáját Molinekné Sz. Ibolya tanárnő így indítja: „Az 1995/96-os tanév – az előzőekhez hasonlóan – ismét a bizonytalanság, a magyar tanítási nyelvű iskolák létjogosultságát kétségbe vonó «demokratikus» légkör jegyében indult.” Mindezek ellenére nincs megállás.

Selye-tábla

„Szeptember 29. Ez a nap ünnep volt. (...) felvettük iskolánk neves diákja, Selye János nevét” – írja a krónikás. Az iskola művészeti élete szervezőinek – az egyre hangsúlyosabban „reál beállítottságú” intézményben – bizonyára nagy erőfeszítésükbe került, hogy a művészeteket kedvelő, s az azokat művelni is vágyó diákoknak arra időt, teret, lehetőséget biztosítsanak. A Zenei nevelés az ún. kisgimnázium: primo, secundo és tercio osztályaiban ugyan kötelező tantárgy volt – amelyet Szarka Zsuzsanna tanított – a diákok nem kaptak osztályzatot; az értékelés: abszolválta. A zenére s a zenével nevelés lényegében „közvetve” – az évek során hagyománnyá váló – a művészeteket ötvöző GIMISZ-ben bontakozott ki; a szalagavatóra, a művészeti versenyekre való felkészülések folyamán, továbbá a Jókai Színház előadásainak rendszeres látogatásával, a társas összejövetelek s a különféle kulturális rendezvények alkalmával kapott teret. A tanév – e téren – kiemelkedő eseményei, rendezvényei: a GIMISZ – *Ezek a fiatalok* c. nagysikerű szalagavatói műsora, Kiss Péntek József rendezésében; sikeres szereplés a (dél-komáromi) Jókai Gimnázium által (kétévenként) szervezett Jókai Emléknapon – Hajabács Annamária (4.B) szólóéneket 3. helyezést ért el; Szarka Zsuzsanna és Mózes Endre tanárok irányításával szép és emlékezetes műsort mutattak be az iskola diákjai március 15-e alkalmából, s ezzel az összeállítással szerepeltek Oroszlányban is; a diákok körében nagy sikert aratott a Jókai Színház *Apácák* című musicalje.

Az 1996-97-es tanévben zenetanítás, mint az előzőekben; a tanár: Szarka Zsuzsanna. A zenei élet: szeptember 20., a tanév első diszkotékája; október 17., a Szlovák Nemzeti Színház művészeinek *Miről beszél a zene?* c. nevelőhangversenye; november 15., a hagyományos diáknapi és gimidiszko, december 6., a GIMISZ *Hair* c. produkciója

aratott nagy sikert a szalagavatón; és csakúgy nagy siker volt a már hagyománnyá vált „palotásnak” is; december 21., a kvatrosok tánciskolája „koszorúcskával” zárult; március 21., sikeres szereplés a dunaszerdahelyi gimnázium tehetségkutató versenyén. Április 10., a diákság körében nagy sikert arat a Jókai Színház *Légy jó mindhalálig* című (zenés) előadása; április 29., a GIMISZ *Hair* c. előadása újabb nagy siker a Komáromi Napok nézőközönsége körében.

Hair

Az Évkönyv „A zene mindenkié!” című fejezetében Bese Zsuzsanna tanárnő arról számol be, hogy Hollósy Gabriella, a zeneiskola tanára vezetésével az iskolában kamarazenekar, Bese Zsuzsanna vezetésével pedig énekkar alakult. A kamarazenekar tagjai: Horváth Eszter, Brinzik László, Zámbo István (3.A), Olegra Györgyi (3.C) Mits Krisztina (2.B), Brinzik Mária (2.C), Mits Attila (IV.) az énekkarosok: Filkó Veronika, Deiszler Szilvia, Öllös Ágota, Kemensky Angéla, Stubendek Attila, Orosz Örs, Peszeki Zoltán, Spátay Mónika, Vasziy Emese (szekundosok); Nagy Zsuzsanna, Both Zsuzsanna, Gyórfy Zsuzsanna, Skuta Veronika, Štefánik Katalin, Molnár Réka, Tóth Mária, Balogh Szabolcs (primosok).

Iskolánk kamarazenekara
alul: Horváth Eszter 3.A, Olegra Györgyi 3.C, Brinzik Mária 2.C, Mits Krisztina 2.B
felül: Zámbo András, Brinzik László 3.A, Mits Attila IV.,
valamint Hollósy Gabriella zenetanárnő

„Az iskola énekara az 1997/98-as tanévben szeretettel vár minden énekelni vágyó diákot”. Olvasható a közölt fejezetben.

Az iskolai zenekar tagjai:
Műt: Brétek László, Mita Adília; Adóspén: Moznár Krisztina, Mita Krisztina,
Brétek Mária; alul: Szántó Zsuzsa, Horváth Erika
Zenekar 1997/98

Az Évkönyvben nem találtam kórustevékenységre való utalást, de az iskolai „zenekar” ez évben is működött. A diákok bekapcsolódtak az Utam Bartókhoz elnevezésű versenybe is. Eljutottak az országos fordulóra Losoncra. „A nagy megmérettetés diákjaink számára sikerrel zárult, hisz – szorosán az ipolysági és galántai csapat mögé sorakozva – a 3. helyezést tudhatták a tarsolyukban.” (Bese Zsuzsanna tanárnő). Az ötéves GIMISZ színpad a *Néró* című előadással arat nagy sikert.

Mémet a Néró című Keszthelyi-Adaptáció színház-átvételéből 1997/98-ból

Nero

A főszereplők

Németh Lívia, Fábik Attila, Malženický Erzsébet, Balázs Zoltán, Gögh Kálmán,
Radvánszky István, Horváth Kornél, Horváth Eszter, Germán Éva, Rácz Kinga,
Hájas László, Farkas Attila

„Ismét kiderült, sok tehetséges színjátészó és énekelni tudó diák látogatja iskolánkat. Radvánszky István (Néró), Németh Lívia (Agrippina), Farkas Attila (Seneca) és Gögh Kálmán (Tigellinus) átütő erejű játéka mellett Horváth Eszter, Horváth Kornél, Malženický Erzsébet, Rácz Kinga, Fábik Attila, Germán Éva, Balázs Zoltán, valamint a mellékszereplők és a táncosok egy együtteslegző csapatot alkottak.” (Kiss Péntek József)

Az 1998/99-es tanév Évkönyvének Az iskola tanári kara című fejezetében olvasható: „Mórocz Ildikó – zene: I., II., III.; énekkar. Az iskola zenei életének jelentős eseménye volt a GIMISZ új bemutatója: A dzsungel könyve c. musical, amely Dés László zenéjével és Geszti Péter szövegével készült, a világhírű Kipling-regény alapján.” „Az előző évektől eltérően dupla szereposztásban került színpadra, (...). A negyedik évfolyam szereplőgárdájából Lajos András (Balu), az alacsonyabb évfolyam szereplői közül pedig Horváth Sándor (Ká) aratott osztatlan sikert” – olvasható az évkönyvben Kiss Péntek József tollából.

1999/2000-es tanév. A zenei nevelés tantárgyként mindössze egy osztályban, az I.D-ben volt, Dité Anita oktatásában. Szeptember 3-án, az intézet létrejöttének 350. évfordulója alkalmából ünnepséggel kezdődött a tanév, melynek keretében felavatták Király József püspök mellszobrát, Darázs Rózsa alkotását, majd ünnepi műsort rendeztek a VMK-ban. A tanév folyamán a diákok nevelési hangversenyeken vehettek részt; a GIMISZ színpad a *Valahol Európában* című musical bemutatásával nyújtott felejthetetlen élményt. A XIV. Jókai-emléknapon (Dél-Komáromban) sikeresen szerepeltek a zongoristák: Porubszky Éva (4.D) második lett, Vida Gabriella (3.B) különdíjban részesült, a tanévben bemutatkozott a GIMISZ mazsorett csapata is.